

ŠEIMOS ĮTAKA IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SOCIALINĖS KOMPETENCIJOS UGDYMUI(SI)

Gerda Dailidaitė

Kauno lopšelis-darželis „Židinėlis“

Edita Dulkinienė

Kauno kolegija

V. Pavardė: E. Dulkinienė

E. paštas: edita.dulkiniene@go.kauko.lt

Institucija: Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonės pr. 22, Kaunas

Telefono nr.: +370 64511855

Tyrimų kryptis: Socialiniai mokslai

Tyrimo tikslas. atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų socialinės kompetencijos ugdymą(si) šeimoje.

Reikšminiai žodžiai: kompetencija, socializacija, socialinė kompetencija, socialinių įgūdžių ugdymas.

Tyrimo metodai. mokslinės literatūros ir dokumentų analizė, apklausa (žodžiu), gautų duomenų kokybinė analizė, siekiant atskleisti pedagogų požiūrį į socialinės kompetencijos ugdymą(si) šeimoje.

Rezultatai ir (arba) išvados. Įgyti socialiniai įgūdžiai leidžia vaikui sėkmingai veikti socialinėje aplinkoje ir ugdo socialinius įgūdžius, o socialinės kompetencijos trūkumas neleidžia vaikui atsiskleisti, susirasti draugų ar užmegzti ilgalaikius santykius. Svarbiausi veiksniai, įtakojantys socialinę kompetenciją: vaiko temperamentas, santykiai su tėvais, santykiai su bendraamžiais ir santykiai su pedagogais. Empirinis tyrimas atskleidė, kad tėvai yra svarbiausias veiksnys, kuris lemia vaiko socialinę kompetenciją. Pedagogų nuomone, šios kompetencijos trūkumas kyla iš šeimos. Tad labai svarbu, kad pedagogai skatintų tėvus įsitraukti į vaiko ugdymą(si), paskatintų juos dirbti kartu, vaiko labui. Šis tyrimas atskleidė ir tai, kad šiuolaikinėje visuomenėje vyrauja neįsitraukiantis auklėjimo stilius. Pedagogai jį apibūdina kaip viską leidžiantį, nesikišantį į vaiko ugdymą(si). Leisti vaikui augti savarankiškai nėra blogai, bet viskam yra tam tikros ribos, o vaikas turėtų augti žinodamas ribas, savo galimybes ir moralines normas. Visko leidimas vaikui sukelia dviprasmiškus jausmus. O tai turi įtakos nepasitikėjimui tiek savimi, tiek aplinkiniais. Empirinio tyrimo rezultatai parodė, jog socialinė kompetencija yra pati svarbiausia kompetencija - visko pagrindas. Be šios kompetencijos, pedagogų nuomone, sunku ugdyti ir kitas.

Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. Tėvų elgesys ir pasirinktas auklėjimo stilius yra didžiausi veiksniai ugdant vaiką, būtent jie turi įtakos vaiko augimui, raidai, charakterio bruožams ir tolimesniam gyvenimui. Vaikas, tinkamai įgijęs socialinę kompetenciją, apibūdinamas kaip atsakingas, sąmoningas ir aktyvus visos bendruomenės narys, kuris gerbia kitus, moka tinkamai bendrauti ir bendradarbiauti su bendruomenės nariais. Sėkmingai įgyta socialinė kompetencija turi didelę reikšmę vaiko socializacijai ir vystymuisi.